Kulturförvaltningen
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Avdelningen för administration och kommunikation

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Diarienummer:
2018-02-28

KN KN 2018/106

Handläggare:
Ingrid Johansson Lind

Yttrande över policy för uppförande, bemötande och likvärdig behandling

Ärendebeskrivning

I detta ärende beslutar kulturnämnden kring remissförslag för policy för uppförande, bemötande och likvärdig behandling för Stockholms läns landsting.

Landstingsdirektören har remitterat förslag till policy för uppförande, bemötande och likvärdig behandling för Stockholms läns landsting till samtliga nämnder, styrelser och bolag. Landstingsfullmäktige väntas besluta i ärendet vid sammanträdet 2018-06-18. Policyn ersätter den nuvarande upphandlingspolicyn och anger styrande principer för hur landstinget ska bedriva och utveckla inköpsarbetet.

Policy för uppförande, bemötande och likvärdig behandling är ett led i uppdraget att, i enlighet med SLL Mål och budget 2018, LS 2017-0180, minska antalet policyer som en åtgärd för att tydliggöra styrning av landstinget och minska onödig administration. De nya policydokumenten ska skapa en ändamålsenlig helhet samt bidra till en minskad administrativ överbyggnad.

Beslutsunderlag

Remiss LS 2017-1198 policy för uppförande, bemötande och likvärdig behandling.

Förslag till beslut

Kulturförvaltningen föreslår kulturnämnden besluta

att tillstyrka landstingsdirektörens förslag till policy för uppförande, bemötande och likvärdig behandling.

Bilagor:

Förvaltningens motivering

Sammanfattning

Policyn för uppförande, bemötande och likvärdig behandling är landstingets uppförandekod och anger styrande principer för hur landstinget ska bedriva och utveckla verksamheten på ett etiskt riktigt och hållbart sätt. Policyn är landstingets uppförandekod och anger styrande principer för hur landstinget ska bedriva och utveckla verksamheten på ett etiskt riktigt och hållbart sätt. Den anger också principer för vilket uppförande och bemötande samt likvärdig behandling som förväntas av varje medarbetare inom landstinget samt av de leverantörer som möter invånare på uppdrag av landstinget. Policyn kompletteras av mer detaljerade styrande dokument inom specifika områden. Befintliga riktlinjer för antikorruption, resor och möten, bisyssla samt miljöarbete fortsätter att gälla. För specifika behov av styrande dokument inom enbart en kärnverksamhet beslutar ansvarig nämnd.

Bakgrund

Landstinget har i dag ett mycket stort antal styrande dokument med koppling till etik, uppförande, bemötande och likvärdig behandling. Av landstingets 24 policyer handlar omkring hälften om olika aspekter av socialt ansvarstagande.

Policyns innehåll utgår från gällande lagstiftning och konventioner och är formulerat i enlighet med grundläggande principer för offentlig förvaltning och mänskliga rättigheter. Policyn omfattar verksamhetsområdena antikorruption, miljö och social hållbarhet, där social hållbarhet inkluderar jämställhet och jämlikhet, likabehandling, icke-diskriminering, hbtq-frågor, nationella minoriteter, barns rättigheter, tillgänglighet för funktionsnedsatta samt folkhälsa. Policyn omhändertar även aspekter av ekonomisk hållbarhet och konkretiserar vad demokrati, objektivitet med flera grundläggande principer för offentlig förvaltning innebär för landstinget.

Eftersom policyn ska fungera och upplevas som relevant för landstingets alla verksamheter innehåller den generella begrepp snarare än begrepp som är specifika för ett visst verksamhetsområde eller en viss målgrupp.

Landstinget har idag ett stort antal aktiverande dokument (planer och program) inom området social hållbarhet. Dokumentstrukturen på detta område ska ses över för att säkerställa att det finns tydlig och ändamålsenlig styrning inom alla relevanta områden som är kopplade till policyn.

I samband med att landstingsfullmäktige fattar beslut om policy för uppförande, bemötande och likvärdig behandling avser landstingsstyrelsens förvaltning föreslå att ett antal styrande dokument upphör att gälla.

Överväganden

Inledningsvis konstaterar förvaltningen att översynen av policyer och ambitionen att minska dessa i antal är välkommet. Förvaltningen menar vidare att

kommunikationen kring de nya policyerna och efterföljande förtydligande dokument bör finnas lättillgängliga på webbplatser m.m. i syfte att underlätta för medarbetaren.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Policyn för uppförande, bemötande och likvärdig behandling medför vissa kostnader för kommunikation och eventuella utbildningsinsatser. Dessa finansieras inom beslutad ekonomisk ram för kulturnämndens verksamhet.

Stockholms läns landsting

Diarienummer
LS 2017–1198

Policy

Uppförande, bemötande och likvärdig behandling

Gäller för Stockholms läns landsting

9 februari 2018

Dokumenttyp	Fastställd	Giltig till och med
Dokumentnummer	Fastställd av	Upprättad av
Informationssäkerhetsklass		

Innehållsförteckning

1. **Dokumentinformation** 3
1.1 Syfte 3
1.2 Tillämpning 3
1.3 Definitioner 3
1.4 Uppföljning 4

2. **Policy** 5
2.1 Landstingets ansvar som organisation 5
2.2 Medarbetarens ansvar 7
2.3 Leverantörens ansvar 8

1. Dokumentinformation

1.1 Syfte

Policyn för uppförande, bemötande och likvärdig behandling är landstingets uppförandekod och anger styrande principer för hur landstinget ska bedriva och utveckla verksamheten på ett etiskt riktigt och hållbart sätt. Den anger också principer för vilket uppförande och bemötande samt likvärdig behandling som förväntas av varje medarbetare inom landstinget samt av de leverantörer som möter invånarna på uppdrag av landstinget. Policyn tydliggör vad invånarna kan förvänta sig av landstinget inom dessa områden. Dels direkt i mötet mellan verksamhet och invånare, dels indirekt via landstingets samverkan med intressenter som företräder invånarna. Policyn anger principer för att landstinget ska vara en attraktiv arbetsgivare i syfte att attrahera och behålla rätt kompetens.

Innehållet i policyn utgår från gällande lagstiftning och konventioner och kompletterar dessa. Formuleringar är i enlighet med grundläggande principer för offentlig förvaltning och mänskliga rättigheter.

1.2 Tillämpning

Policyn gäller för landstingets nämnder (nämnd/styrelse och förvaltning) och bolag (styrelse och verksamhet) och ska tillämpas, där så är relevant, i avtal med alla som arbetar på uppdrag av nämnder och bolag. Landstingets nämnder och bolag ska säkerställa att leverantörer som utför tjänster till invånarna har samma krav på sig i frågor om uppförande, bemötande och likvärdig behandling som om landstinget hade tillhandahållit tjänsten. Leverantörer ska respektera denna policy och landstingets uppförandekod för leverantörer samt leva upp till ställda miljökrav.

Överträdelser ska i första hand rapporteras till närmaste chef eller till verksamhetens personalfunktion. Överträdelser kan också rapporteras anonymt till landstingets visselblåsarfunktion.

Policyn kompletteras av mer detaljerade styrande dokument inom området.

1.3 Definitioner

Nedan anges landstingets definitioner för begrepp som är kopplade till policyn.

Hållbarhet

Hållbarhet innebär att verksamheten bedrivs och utvecklas så att den är pålitlig, långsiktig och anpassningsbar utifrån sammanvägd hänsyn till sociala, miljömässiga och ekonomiska aspekter.

Kvalitet
Kvalitet är verksamhetens förmåga att optimalt utnyttja sina beslutade resurser för att tillfredsställa och helst överträffa invånarnas behov och förväntningar inom ramen för landstingets mål och budget.

Invånare
Begreppet invånare omfattar befolkningen som helhet, olika målgrupper inom den samt intressentgrupper som representerar invånare vid givna situationer.

Intressent
Intressenter är de organisationer som landstinget har ett aktivt förhållande till och måste föra dialog med eller samverka med för att verksamheten ska fungera väl. Exempel på intressenter är kommuner, statliga myndigheter, organisationer inom civilsamhället (som patientföreningar och stiftelser) samt privata företag (som potentiella leverantörer och finansiärer).

Nedan anges definitioner i lag och konvention som är viktiga för förståelsen av policyn.

Grundläggande principer för offentlig förvaltning
Regeringsformen slår fast grundläggande principer för svensk offentlig förvaltning: demokrati (all offentlig makt utgår från folket); legalitet (den offentliga makten utövas under lagarna); objektivitet (offentlig förvaltning ska beakta allas likhet inför lagen samt iaktta saklighet och opartiskhet); fri åsiktsbildning samt respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans frihet och värdighet.

Grundläggande principer för mänskliga rättigheter
De mänskliga rättigheterna definieras och regleras i konventioner och andra internationella juridiska dokument, framtagna av bland andra FN och EU. De mänskliga rättigheterna sammanfattas i sex så kallade rättighetsprinciper som Sveriges kommuner och landsting har översatt till ickediskriminering, jämlikhet, delaktighet, inkludering, transparens samt ansvar.

Diskriminering
Diskriminering innebär att någon missgynnas eller kränks, direkt eller indirekt, beroende på någon av de sju diskrimineringsgrunder som anges i diskrimineringslagen: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning samt ålder.

1.4 Uppföljning
Policyns efterlevnad ska följas upp enligt landstingets ledningsprocess.

2. Policy

Stockholms läns landsting är en demokratiskt styrd och offentligt finansierad verksamhet och ska uppfylla högt ställda krav på etik, uppförande, bemötande och likvärdig behandling. Det är en förutsättning för invånarnas förtroende och för hållbarhet och kvalitet i verksamheten.

Grundläggande principer för uppförande, bemötande och likvärdig behandling inom landstinget är att verksamheterna ska bedrivas och utvecklas så att de är hållbara och i enlighet med landstingets vision, med landstingets mål och budget samt med landstingets värderingar: öppenhet, kompetens, pålitlighet och samverkan.

2.1 Landstingets ansvar som organisation

2.1.1 På uppdrag av invånarna

Landstinget arbetar på uppdrag av invånarna i Stockholms län vilket ställer höga krav på öppenhet och pålitlighet.

- Landstinget ska ge invånarna tillgång till information och möjlighet till insyn i landstingets verksamhet för att kunna delta i den demokratiska processen och föra dialog med förtroendevalda och verksamheter.

- Landstinget ska agera sakligt och opartiskt och arbeta systematiskt för att motverka alla former av korruption och oegentligheter.

- Landstinget ska säkerställa korrekt klagomålshantering och arbeta systematiskt för att missförhållanden inom verksamheten rapporteras och hanteras skyndsamt.

2.1.2 Likvärdig och god service

Landstinget ska ge likvärdig och god service till alla invånare. Det innebär att erbjuda generell service av hög kvalitet till alla invånare men anpassad så att den motsvarar olika människors förutsättningar.

- I landstingets alla verksamheter ska medarbetare ha kunskap och kompetens för att synliggöra och möta individer likvärdigt och respektfullt, med servicekänsla och hänsyn till behov och förutsättningar. Landstinget ska motverka alla former av diskriminering.

- Landstinget ska arbeta systematiskt för att främja jämställdhet och jämlikhet. I det ingår att landstingets alla verksamheter ska arbeta hälsobefrämjande och bidra till att skapa förutsättningar för en god, jämställd och jämlik hälsa hos invånarna.

- Landstinget ska bedriva och utveckla sina verksamheter med hänsyn till de olika målgrupper som ska kunna ta del av verksamheternas tjänster. Landstingets verksamheter och lokaler ska vara tillgängliga och säkra så att alla berörda målgrupper har möjlighet att förflytta och orientera sig i dem samt använda landstingets tjänster på ett säkert, självständigt och ändamålsenligt sätt.

- Landstingets kommunikation ska vara lättillgänglig, säker och tydlig utifrån olika målgruppers behov, situation och motivation.

- Landstinget ska erbjuda kunskap och stöd för att invånarna ska kunna fatta egna beslut och vara delaktiga i beslut som rör dem inom ramen för landstingets verksamheter.

2.1.3 Kvalitet och hållbarhet

Resurseffektivitet och samverkan är förutsättningar för att landstinget ska kunna erbjuda service av hög kvalitet i en komplex och föränderlig omvärld.

- Landstinget ska bedriva och utveckla verksamheten så att den ger mesta möjliga kvalitet och nytta för invånarna inom ramen för vad som är långsiktigt ekonomiskt hållbart för landstinget.

- Landstinget ska systematiskt samverka och samråda med invånarna och/eller de intressenter som företräder dem för att ta till vara deras kunskap och erfarenheter i utvecklingen av verksamheten. När det är möjligt och lämpligt ska landstinget utveckla verksamheten tillsammans med invånarna och/eller de intressenter som företräder dem.

- Landstinget ska bedriva ett systematiskt miljöarbete för att minska klimatpåverkan, bli mer resurseffektivt samt minska de miljö- och hälsorisker som beror på direkta och indirekta utsläpp från verksamheten. Landstingets miljöarbete ska inspirera och stimulera till innovation och utveckling.

- Landstingets inköpsprocess ska främja hållbarhet, bidra till hållbar produktion, motverka kränkningar av mänskliga rättigheter och arbetstagares rättigheter samt motverka negativ miljöpåverkan och korruption.

2.1.4 En attraktiv verksamhet

Medarbetarnas kunskap är landstingets viktigaste resurs och landstinget ska erbjuda goda arbetsvillkor för att attrahera och behålla rätt kompetens.

- Landstinget ska erbjuda goda arbetsvillkor och säkerställa att alla medarbetare med likvärdig befattning har likvärdiga möjligheter, rättigheter och skyldigheter. Chefsansvar ska vara tydligt och väl avvägt i förhållande till befogenheter.

- All rekrytering och anställning ska utgå från verksamhetens behov av kompetens och de processer som rör rekrytering ska vara transparenta och tillgängliga för alla. Rekrytering, lönesättning och befordran ska ske utifrån prestation, kompetens och befattning.

- Landstinget ska främja en god hälsa hos medarbetarna. Dels genom att skapa förutsättningar för en bra balans mellan yrkesliv och privatliv, dels genom att landstingets arbetsplatser ska vara säkra, hälsosamma och anpassade så att alla har goda förutsättningar att kunna utöva sitt arbete. Landstinget ska motverka alla former av allvarlig stress, mobbning, kränkande särbehandling, trakasserier, hot och våld.

- Landstinget ska skapa förutsättningar för medarbetares lärande och kompetensutveckling i arbetet och för att göra medarbetarna delaktiga i utvecklingen av verksamheten.

2.2 Medarbetarens ansvar

2.2.1 Det goda mötet

Varje möte mellan en medarbetare och en invånare, kollega, leverantör eller annan intressent påverkar landstingets förutsättningar att erbjuda god service och vara en attraktiv arbetsplats.

- Medarbetare ska i sitt arbete möta alla likvärdigt, professionellt och respektfullt med hänsyn till individuella behov och förutsättningar.

- Invånarna ska mötas med god servicekänsla.

- Alla former av mobbning, kränkande särbehandling, trakasserier, hot och våld är oacceptabla inom Stockholms läns landsting.

- Medarbetare har en grundlagsskyddad åsiktsfrihet och yttrandefrihet och ska respektera att det gäller för alla invånare och alla kollegor.

2.2.2 En god förebild

Varje företrädare för landstinget förväntas agera ansvarsfullt, korrekt och med gott omdöme så att invånarna på goda grunder kan känna förtroende för landstingets verksamhet.

- Medarbetare och förtroendevalda ska i alla sammanhang agera så att det inte kan förekomma risk att de gör sig skyldiga till korruption eller oegentligheter i någon form.

- Medarbetare ska arbeta för att uppnå landstingets mål, genomföra fattade beslut och ge invånarna god service utan att använda mer resurser än nödvändigt.

- Beslut ska grundas på sakskäl och inte på personliga åsikter eller intressen.

- Stor återhållsamhet ska gälla vid mottagande av gåva eller förmån. I samband med upphandling och myndighetsutövning är alla typer av gåvor och förmåner otillåtna.

- Resor och möten i tjänsten ska kunna motiveras av arbetsuppgifterna, tillföra ett värde till verksamhetens utveckling och genomföras på ett effektivt, miljöanpassat och säkert sätt.

2.3 Leverantörens ansvar

En stor del av landstingets verksamhet utförs av leverantörer som har ansvar för direkta möten med invånarna. Att dessa leverantörer agerar ansvarsfullt och korrekt är en förutsättning för att landstinget ska kunna erbjuda god service. Det är också en förutsättning för landstingets trovärdighet och invånarnas förtroende.

- Leverantörer som har ansvar för direkta möten med invånarna förväntas möta varje invånare likvärdigt, professionellt och respektfullt, med god servicekänsla och hänsyn till individuella behov och förutsättningar.

- Alla former av mobbning, kränkande särbehandling, trakasserier, hot och våld är oacceptabla i Stockholms läns landstings egna verksamheter såväl som i verksamheter som arbetar på uppdrag av landstinget.